

Preek over Matteus 20:1-16 door Kees de Graaf

Lezen: Matteus Hoofdstuk 19.

We begrijpen allemaal meteen dat wat hier in deze gelijkenis staat in onze maatschappij volstrekt onmogelijk is.

Als u een volledige baan van 40 uur per week heeft, en uw collega, die hetzelfde werk doet als u, heeft bijv. een parttime baan van 12 uur in de week, en aan het einde van de maand krijgt u allebei een volledig salaris van 40 uur uitgekeerd, dan zult u dat als zeer *onrechtvaardig* ervaren. En dat is het ook. In de praktijk zal dit ook niet gebeuren want de economie zou heel snel volledig instorten. Immers, de prikkel om je *extra* in te spannen zou verdwijnen!

Onze hele maatschappij is gebaseerd op het principe ‘voor wat, hoort wat’. Daar behoort evenwicht in te zijn. We leven nu in een twee verdieners cultuur. Twee inkomens per gezin. Vaak is dat ook wel nodig om de eindjes aan elkaar vast te kunnen knopen. Vooral voor jonge stellen met hoge woonlasten. In veel gevallen – vooral voor wat oudere stellen – is dit echter economisch niet noodzakelijk. Jammer dat daardoor – ter wille van wat extra geld en luxe - veel *vrijwilligerswerk* in kerk en maatschappij blijft liggen. Vrijwilligerswerk dat in de maatschappij net zo vaak door ongelovigen opgeknapt moet worden. We laten dit nu verder rusten.

Nu zult u wellicht denken dat het met het begrip ‘loon’ waar onze tekst ook over spreekt, in de Bijbel wel anders gesteld zal zijn. Dat is echter *niet zo!*. Het ‘voor wat, hoort wat’ is net zo goed een Bijbels rechtvaardigheids principe.

‘Loon’ is in de Bijbel een veel breder begrip dan alleen maar rechtvaardige uitbetaling na gedane arbeid. In het koninkrijk van God zijn alle daden aan elkaar gelinkd. Alle daden – en daar vallen ook gedachten en woorden onder – hebben een gevolg. Er gebeurt niets voor niets. Zelfs de haren van ons hoofd zijn geteld had Jezus gezegd.¹

Elke goede daad, al is het maar een beker koud water omdat je bij Christus behoort², wordt ‘beloond’ in het koninkrijk van God, wel tot honderdvoud toe³. Goede daden bouwen het koninkrijk op tot een volledig bouwwerk dat gereed zal zijn op de jongste dag⁴.

Dat geldt net zo goed voor slechte daden. Die worden ook beloond. Paulus zal later zeggen: ‘*Het loon van de zonde is de dood*’⁵. Elke daad, werk, gedachte is dus van belang in het koninkrijk van God en dient ergens voor.

Alvorens nu in detail naar de tekst te gaan kijken is het goed om vooraf nog een misverstand de pas af te snijden. Jezus spreekt vrijuit over beloning van goede daden, vooral in de bergrede⁶. En dan lijkt het net of wij dat loon *zelf* kunnen verdienen door *onze* goede daden. Maar dat is niet het geval. We leren hier in deze gelijkenis en elders uit de Bijbel dat die goede werken door God zelf in ons ‘gewerkt’ worden⁷. Ze worden door Christus ‘verdiend’

---

¹ Zie Mat 10:30

² Zie Marc. 9:41

³ Zie Mat. 19:29

⁴ Zie Openb. 19:8 en Openb. 14:13 ‘Zij mogen uitrusten, want hun daden vergezellen hen’

⁵ Zie Rom. 6:23

⁶ Zie Mat 5:12, 5:46, 6:1,2,5,16:

en op *onze* naam geschreven en aan ons en aan anderen op verrassende wijze uitbetaald. Door *Zijn* genade. Door *Zijn goedheid*. Maar het blijven daardoor nog wel *onze* werken, loon dat Hij weliswaar verdiend heeft en dat *Zijn* loon zal blijken te zijn als Hij straks in heerlijkheid verschijnt⁸.

De boodschap van de tekst kan ik voor u als volgt samen vatten:

De gelijkenis van de arbeiders in de wijngaard roept ons op om de Heer te loven voor zijn goedheid.

De volgende punten willen we nagaan:

1. De aanleiding voor het spreken van deze gelijkenis.
2. De inhoud van deze gelijkenis.
3. Het bedoeling van deze gelijkenis.

1. In vers 1 is het woordje ‘want’ in onze vertaling weg gevallen maar het staat er in het Grieks wel degelijk⁹. Dus we moeten lezen: ‘*want het is met het Koninkrijk van de hemel als met een landheer*’ enz. Deze gelijkenis verwijst dus terug naar het voorgaande schrift gedeelte, naar hoofdstuk 19.

In dat hoofdstuk gaat het voortdurend over dat binnengaan in het Koninkrijk van de hemel en de manier waarop je in dat Koninkrijk kan komen. We hebben dat gelezen.

In het eerste gedeelte ging het over het huwelijk. Er zijn mensen die trouwen en die ‘zichzelf onvruchtbaar gemaakt hebben met het oog op het koninkrijk van de hemel¹⁰’.

Dan volgt de geschiedenis van de kinderen die tot Jezus komen en die Jezus de handen oplegt en zegent en waarvan hij zegt: ‘*Laat de kinderen ongemoeid, belet ze niet bij mij te komen, want het Koninkrijk van de hemel behoort toe aan wie is zoals zij*¹¹’. Weer gaat het over dat ‘Koninkrijk’ dus.

Vervolgens kwam daar die rijke jonge man naar Jezus toe met de vraag: ‘*Meester, wat voor goeds moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?*¹²’. Eigenlijk is dat weer die vraag naar het Koninkrijk. Hoe kan ik daar komen?

Dan volgt er een merkwaardig antwoord van Jezus: ‘*Waarom vraag je mij naar het goede? Er is er maar één die goed is*’. Dat is een duidelijke vingerwijzing naar onze tekst in 20:15 waar de landheer zegt: ‘*Zet het kwaad bloed dat ik goed ben?*’. Jezus verwijst de rijke jonge man door naar God¹³ die alleen goed is. Een duidelijk bewijs dat met de landheer in onze tekst God zelf bedoeld is. We komen daar nog op terug.

Op de vraag van de jonge man zegt Jezus: ‘*Als je het leven (d.i. het Koninkrijk) wil binnengaan, houd je dan aan zijn geboden*’. Als de jonge man dan zegt dat hij dat van jongs

---

⁷ Efez. 2:10 in vertaling NBG: ‘in Christus Jezus geschapen om goede werken te doen, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen’.

⁸ Zoals staat in Openb. 22: 12: ‘mijn’ loon is bij mij

⁹ ‘gar’ in het Grieks

¹⁰ Zie Mat 19:12

¹¹ Zie Mat. 19:14

¹² Zie Mat 19:16 e.v.

¹³ In Marc. 10 staat deze geschiedenis ook en dan wordt alleen God aangewezen als ‘de goede’.

af aan gedaan heeft en hij vraagt wat er nog meer aan mankeert dan zegt Jezus: *‘verkoop alles wat je bezit en geef het aan de armen en je zult een schat in de hemel hebben, kom daarna terug en volg mij’*.

Daar zat hem nou juist de kneep bij deze jonge man. Want hij had veel bezit. Dat bezit opgeven en alles achterlaten en Jezus volgen en dan net zo *arm* worden als Jezus, dat was te veel gevraagd. Hij droop bedroefd af.

Dan gaat Jezus waarschuwen tegen de grote gevaren van de rijkdom. *‘Het is gemakkelijker voor een kameel om door het oog van een naald te gaan dan voor een rijke om het Koninkrijk van God binnen te gaan’¹⁴*. Daar schrokken de leerlingen heftig van: *‘Wie kan er dan nog gered worden?!’*. Dit deed voor hen de deur dicht.

Jezus geeft echter een bemoedigend antwoord: *‘Bij mensen is dat onmogelijk, maar bij God is alles mogelijk’*. Alleen God is bij machte de dodelijke omklemming van rijkdom in ons leven te doorbreken. Wij, vanuit ons *zelf* geredeneerd, hebben geen benen die sterk genoeg zijn om deze weelde te kunnen dragen. Geldzucht is en blijft de wortel van alle kwaad¹⁵. Alleen God kan rijke mensen bij de kraag grijpen en ze weer op weg zetten naar het Koninkrijk.

Dan gaat Petrus zichzelf en de leerlingen vergelijken met de rijke jonge man. Er is iemand die ooit eens zei: vergelijken is een kunst van de hel. En dat is het in de regel ook. ‘Vergelijken’ met anderen dat doen ook die werkers in de wijngaard in onze tekst. Daar komen we nog op terug.

Dan vraagt Petrus vergelijkenderwijs: *‘Wij hebben alles achtergelaten en zijn U gevolgd, waar kunnen wij naar uitzien?’*. Anders gezegd: de jonge man wilde niet volgen vanwege alles wat hij moest achterlaten, maar wij, wij zijn u wel gevolgd. Wij hebben alles opgegeven, maar wat zit er nu in het vat voor ons? Wat zal onze beloning zijn? Wat schuift het? Is datgene wat wij gedaan hebben nu *wel* genoeg om het koninkrijk te kunnen binnen gaan?

Dan geeft Jezus een merkwaardig antwoord en dat komt hier op neer: *‘Jullie zullen straks aan het einde van de tijden delen in mijn heerlijkheid. Jullie zullen met mij op de troon zitten en met me meeregeren en samen met mij het oordeel uitspreken over de twaalf stammen En alles wat je voor mij en mijn naam hebt achter gelaten in deze wereld, en dat kan diep ingrijpen in je leven, dat is niet alleen geld en goed maar dat kunnen zelfs familiebanden zijn die je moet opgeven, treur er maar niet om! Je zult her honderdvoudige terug ontvangen en bovendien als de grootste gave het eeuwige leven. Resultaten uit het verleden zijn hier wel een garantie voor de toekomst! Maar.....:*

‘Vele eersten’, dat zijn mensen die het in dit leven ‘gemaakt’ hebben, die succesvol zijn geweest, die rijk en aanzienlijk zijn geweest in de ogen van de mensen, *‘zullen de laatsten zijn’*. Die zullen straks niet meer meetellen en buiten de boot vallen, althans als ze zich niet bekeren.

Maar jullie horen bij de ‘vele laatsten’. Jullie tellen in deze wereld niet mee. Jullie zijn mij in mijn armoede gevolgd. Maar straks zullen jullie als koningen heersen en vooraan staan als eersten’.

---

¹⁴ Mat 19:24

¹⁵ Zie I Tim. 6:10

U begrijpt dat deze woorden van Jezus een geweldige opsteker waren voor Petrus en de andere apostelen. In zo'n situatie ligt hoogmoed meteen op de loer. Ze konden zomaar buiten hun schoenen gaan lopen. 'Wij hebben het 'm toch maar geflikt!'. En om dat levensbedreigende gevaar van geestelijke hoogmoed te bestrijden gaat Jezus nu deze gelijkenis gaat vertellen. Weet u wat nu het mooie is?. Jezus geeft geen directe waarschuwing. Hij heeft geduld. Hij weet dat de gangbare gedachte van de schriftgeleerden er niet alleen bij de rijke jongeman maar *ook* bij de leerlingen diep ingeslepen zit. Deze gedachte: je moet je door *eigen* inspanning het *recht* op het eeuwige leven verwerven. Daarom gaat Jezus nu deze gelijkenis vertellen. Om ze tot nadenken te brengen zodat ze het later zouden begrijpen. Om ook ons tot nadenken te brengen over onze 'bijdrage' aan de komst van het Koninkrijk. Want wij zijn niets beter.

2. De inhoud van deze gelijkenis. De beelden die Jezus gebruikt in deze gelijkenis zijn voor de leerlingen niet moeilijk te begrijpen. Palestina was een agrarische economie waarin de wijnbouw een belangrijke rol vervulde. Dit waren beelden uit het leven van elke dag.

Het Koninkrijk van de hemel wordt vergeleken met een landheer die voor de wijnoogst dagloners inhuurt om de druiven te plukken. Dagloners dat waren mensen die voor één dag werden ingehuurd en ook aan het einde van de dag werden uitbetaald.

De tijd van de wijnoogst was een drukke tijd waarin er veel vraag was naar dagloners. De oogst moest immers in een korte tijd worden binnen gehaald. De wijnboer ging dan ook bij het kriecken van de dag, zeg maar om zes uur 's morgens, naar de arbeidsmarkt en huurde zoveel mogelijk mensen in. Hij kwam een dagloon overeen met ze van 1 denarie¹⁶. Een denarie was ruim voldoende om voor één dag in de noodzakelijke levensbehoeften te voorzien. Een goed loon. Vervolgens stuurde hij ze naar de wijngaard om aan het werk te gaan.

Drie uur later, dat is om negen uur 's ochtends, ging hij opnieuw kijken en trof daar weer een aantal werklozen aan. Hij zei tegen ze: '*Gaan ook jullie maar naar de wijngaard, de betaling zal rechtvaardig zijn*'. Geen loonafpraak meer van de kant van de landheer maar wel een duidelijke toezegging om ze een redelijk loon te geven.

Dezelfde actie herhaalde de wijnboer om twaalf uur en om drie uur 's middags. Nog steeds had hij niet voldoende arbeiders kunnen vinden. Daarom ging hij tegen het 'elfde uur' dat is in onze tijd om vijf uur 's middags nog een keer naar de arbeidsmarkt. Dat is de moeite niet meer zouden wij zeggen voor dat ene uurtje werk. Maar toch deed deze landheer dat. Alle beschikbare middelen wilde hij inzetten.

Toch trof hij ook op dat late tijdstip nog een aantal werklozen aan. De landheer vroeg hen: '*Waarom staan jullie hier de hele dag zonder werk?*'. U begrijpt dat deze vraag een ironische ondertoon heeft. De arbeiders deden net alsof ze er de hele dag al hadden gestaan. De landheer ging er serieus op in. Maar uit het antwoord van de werklozen blijkt dat de arbeiders logen: '*Niemand wilde ons in dienst nemen*' was natuurlijk een klinkklare leugen, alsof de landheer al niet vier keer eerder op de markt verschenen was!.

We hebben hier te maken met het uitschot van de arbeidsmarkt. Zeg maar met Jan Rap en zijn maat. Die boden zich alleen maar aan op de arbeidsmarkt als ze echt niets meer te eten

---

¹⁶ In de oudere vertalingen heette dat een 'schelling' of een 'penning'

hadden. Uit 'broodnood'. Het zijn door de bank genomen dan ook arbeiders die er de kantjes vanaf lopen. Maar ook deze arbeiders – die wij ook wel 'moeilijk te bemiddelen' werklozen noemen – krijgen een arbeidsplaats voor de duur van een uur aangewezen.

Deze opmerkelijke actie van de landheer doet op dit punt een beetje denken aan wat wel genoemd wordt de gelijkenis van verontschuldigen¹⁷. Van die man die een groot feestmaal organiseerde maar alle genodigden begonnen zich te verontschuldigen en kwamen niet naar het feest. Wat zei de heer van het huis dan tegen zijn dienaar : *“Ga vlug de stad in en breng uit de straten en stegen de armen en kreupelen en blinden en verlamden hierheen”*. En toen er nog plaats over was aan de feesttafel zei he: *‘Ga naar de wegen en de akkers buiten de stad en nodig iedereen met klem¹⁸ uit, want mijn huis moet vol zijn’*.

Je zou dit hier kunnen toepassen en zeggen: ' ik haal zoveel mogelijk arbeiders – goede en slechte arbeiders - naar mijn wijngaard want het werk moet af! '.

Nu volgt de ontknoping van de gelijkenis: *‘Toen de avond gevallen was, zei de heer van de wijngaard tegen zijn rentmeester: “Roep de arbeiders bij je en betaal hun het loon uit. Begin daarbij met de laatste en eindig met de eersten”*. *En zij die er vanaf het elfde uur waren, kwamen naar voren en kregen ieder een denarie’*.

Het is merkwaardig wat de landheer hier deed. Hij begint niet, wat je zou mogen verwachten, bij de eersten die al de hele dag gewerkt hadden maar bij de laatsten die slechts een uur in de wijngaard 'waren'. Opzettelijk draait hij de volgorde om, om straks daaraan zijn boodschap te kunnen verbinden. De werkers van de eerste uren moeten nadrukkelijk getuigen zijn van wat er nu gaat gebeuren. In het Grieks valt in vers 9 alle nadruk op het feit dat hoewel ze pas het laatste uur waren gekomen, ze *toch* ieder een denarie ontvingen. 'Komende om ongeveer het elfde uur ontvingen ze ieder een denarie'. Meer staat er niet. Een aanwezigheid van een uur was voldoende voor de uitbetaling van een denarie. Over werk of prestatie wordt niet gesproken.

Toen de werkers van het eerste uur dit tafereel gadesloegen moesten ze zich wel in de handen hebben gewreven. Als zij die slechts een uur 'aanwezig' waren in de wijngaard – het uitschot van de arbeidsmarkt- voor *deze* prestatie een vol dagloon van een denarie uitbetaald kregen, hoeveel zouden zij dan wel niet krijgen? Reken maar uit: 1 denarie voor 1 uur werk, zij hadden 12 uur gewerkt dus....

Maar hun voorpret was van korte duur. Het gezicht van de werkers van het eerste uur betrok meer en meer naarmate de uitbetaling vorderde. Vanaf 5 uur gewerkt: 1 denarie, vanaf 3 uur gewerkt 1 denarie, vanaf het middaguur ook 1 denarie enz. Zouden zij ook slechts 1 denarie ontvangen? Dit kon toch niet waar zijn! En ja hoor, ook de werkers die voor dag en dauw begonnen waren kregen 1 denarie.

U begrijpt dat toen de rapen gaar waren. Toen ze hun geld ontvangen hadden gingen ze naar de landheer toe om hun beklag te doen: *‘Die laatsten hebben één uur gewerkt en u behandelt hen zoals u ons behandelt, terwijl wij het onder de brandende zon de hele dag hebben volgehouden’*.

Vanuit menselijk oogpunt was deze klacht wel begrijpelijk. Het druiste tegen hun gevoel van redelijkheid in. Maar de landheer dacht heel anders dan de werkers van het eerste uur.

---

¹⁷ Zie hiervoor Luc. 14:15-24

¹⁸ De NGB heeft hier in Luc. 14:23: 'dwing ze binnen te komen' en dat is pregnanter.

Enigszins verbaasd en ook in zijn gevoelens gekwetst en tegelijk ook weer liefdevol antwoordde de landheer: *‘Beste man, ik behandel je toch niet onrechtvaardig? Je hebt toch ingestemd met het loon van één denarie? Neem dan aan wat je toekomt en ga. Ik wil aan die laatsten nu eenmaal hetzelfde betalen als aan jou. Of mag ik met mijn geld niet doen wat ik wil? Zet het kwaad bloed dat ik goed ben?’*

Met deze laatste woorden zijn we meteen ook bij het derde punt gekomen: de bedoeling van deze gelijkenis. Want u begrijpt: deze landheer in deze gelijkenis is God zelf en die wijngaard is de weg naar het koninkrijk van de hemel waarop God ons roept en ons een werkplek geeft. En op weg daarheen wil Hij ons een belangrijke boodschap meegeven. Hij wil dat we ons op Zijn goedheid gaan concentreren. In deze gelijkenis gaat het dan ook primair om de goedheid van God en dat Hij die geeft aan wie Hij wil.

In het begin stelden we dat vergelijken een kunst van de hel is. God denkt heel anders. Hij vergelijkt geen menselijke prestaties met elkaar. Voor hem zijn alle mensen gelijk. Hij denkt en werkt net zoals deze landheer alleen maar vanuit zijn goedheid.

Maar wij zijn net als die werkers in de wijngaard prestatie gericht. We vergelijken voortdurend onze prestaties met die van anderen om ons heen. Dat is funest. Dat begint bij ons al jong. Als we nog op school zitten. Als de leraar de cijfers van een toets of proefwerk opleest. Wat kun je dan jaloers zijn als jij hard hebt moeten ploeteren om net een voldoende te halen en een medeleerling die er vrijwel niets voor gedaan heeft, op zijn sloffen een negen haalt voor zijn proefwerk.

Beseft u wel wat een belangrijke drijfveer voor menselijk handelen in de maatschappij die vergelijkingsdrang is? We willen alles nog mooier en beter voor elkaar hebben dan onze buurman, onze collega. Daar werken we hard voor. We zetten alles wat we denken te zijn of te hebben af tegen wat anderen hebben en we kunnen het maar moeilijk verdragen als anderen het in onze ogen beter hebben zonder dat ze daar iets extra's voor gedaan hebben.

In de kerk is dit vaak niet veel beter. Als wij betrokken gemeenteleden zijn, die ons hele leven al voor de kerk hebben ingezet, dan kunnen we zo maar minnetjes gaan denken over gemeenteleden die er de kantjes vanaf lopen. Daar kunnen ons zo maar aan gaan ergeren. Dan kun je zo maar in een spiraal van negatieve energie terecht komen die je geloofsblijheid wegneemt.

Die houding van deze werkers van het eerste uur: *‘wij hebben het de hele dag in de brandende zon volgehouden’* lijkt op de houding van de oudste zoon in de gelijkenis van de verloren zoon in Lucas 15. Die oudste zoon gaat zich ook vergelijken met de jongste zoon die alles verkwanseld heeft. En dan zegt die oudste zoon: *‘Al jarenlang werk ik voor u en nooit ben ik u ongehoorzaam geweest als u mij iets opdroeg, en u hebt mij zelfs nooit een geitenbokje gegeven om met mijn vrienden feest te vieren. Maar die zoon van u is thuis gekomen die uw vermogen heeft verkwanseld aan de hoeren, hebt u voor hem het gemeste kalf geslacht.’*¹⁹

Weet u wat hier achter die houding zit van die oudste zoon en van die arbeiders hier? Zij beschouwen het werken in de wijngaard niet als een genadegave, een voorrecht, maar als een plicht, een prestatie waarvoor ze beloond moeten worden. Maar God ‘moet’ helemaal niets.

---

¹⁹ Lucas 15:29,30

Ze zien niet in dat het werken in het Koninkrijk van God een groot *voorrecht* is. Je moet blij zijn dat je in zijn Koninkrijk *mag* werken!!. Dat is een gunst. Een gunst die enkel en alleen uit Gods *goedheid* komt. Ten diepste is Hij niemand iets schuldig. Hij is goed omdat Hij dat wil. Ongeacht wat wij menen gepresteerd te hebben. We kijken vaak om ons heen met een boos 'oog'²⁰, maar Hij kijkt met onbevooroordeelde ogen vol ontferming. Hij is blij met iedere zondaar die zich bekeert, ook al is het vijf voor twaalf en al bijna sluitingstijd.

Laat je roepen door de Heer en ga maar aan het werk in Zijn wijngaard. In je gezin, in de maatschappij en in de kerk. Met de gaven die je daarvoor gekregen hebt. Werk maar ontspannen want het hangt niet van jouw prestaties af. Het is mooi als je een goed resultaat boekt. Maar het is niet erg als het resultaat veel minder is. Want het gaat erom dat je erbij bent en dat je je hart vol overgave geeft in Zijn dienst.

Richt je zelf op de goedheid van de Heer en wees blij met je werkplek. Hoe meer jij van genade weet te leven, des te meer zul je de ander, je naaste, die genade ook *gunnen*. Ook al komt die naaste pas op het allerlaatste moment tot inkeer. Dan kun je toch niet meer kwaad worden omdat God goed is voor die ander?

Weet U hoe het met de genadegaven van God is? Net zoals met het manna: *'Hij die meer had, had niet te veel; hij die minder had, had niet te weinig'*²¹. Het gaat in het Koninkrijk van God niet om meer of minder. God zorgt vanuit zijn goedheid voor het evenwicht. Daarom aan het einde van de dag allemaal één denarie. Genoeg voor allemaal om van te leven en verzadigd van te raken. Prijs de Heer om Zijn goedheid!.

Daarom moeten we stoppen met vergelijken en ons volledig concentreren op de goedheid van God. Je kunt net zoals Petrus en de zijnen voorop gelopen hebben in de kerk. Ook Petrus moet blijven beseffen dat dit genade is. Je hebt daardoor nog geen streepje voor bij anderen. Als eerste kun je zomaar laatste worden als je denkt dat het van jouw harde werken, van je prestaties afhangt. Van je goede gereformeerde levenswandel. Als laatste zul je alleen maar eerste worden als je blij bent met het ontvangen genadeloon.

Wat zou het geweldig zijn in de kerk als we ons alleen maar op Gods goedheid zouden concentreren. Dan komt er meer en meer een einde aan alle gekissebis en die eeuwige rivaliteit die zoveel kapot breekt. Dan zijn we blij met iedere zondaar die zicht bekeert. Dan gunnen we elkaar het licht in de ogen omdat het licht van Zijn goedheid ons omstraalt. Dan geven we gehoor aan de oproep om de goedheid van God te loven. Weet U wat die landheer nu zo graag gezien zou hebben wanneer de zware werkdag voorbij was?. Dat zowel de werkers van het eerste uur als de werkers van het laatste uur bij elkaar gingen zitten, lekker gingen uitrusten en samen gingen eten. Tevreden dat ze allemaal voldoende brood kregen en dat ze dan samen Psalm 136:25 en 26 zouden gaan lezen:

*'Hij geeft brood aan alles wat leeft
-eeuwig duurt zijn trouw-
Looft de God van de hemel
-eeuwig duurt zijn trouw!.*

Amen.

---

²⁰ Het woord 'oog' is in de NBV weg gevallen in vers 15

²¹ Zie II Kor. 8:15

Amersfoort, Februari 2008.